

YTÜ Mimarlık Bölümü 20-21 Güz Dönemi Mimari Tasarım 4

Dayanıklı sosyal ilişkileri sokağınızda semtinizde, mahallenizde ilçenizde hangi tasarımlar aracılığı ile yaratabilirsiniz?

Mimari Tasarım 4 Dijital Stüdyosu 2020-2021 Güz Dönemi Haftalık Program

1.Hafta

6 Ekim 2020 Salı Seminer 1: Doç. Dr. Funda Kerestecioğlu, Seminer 2: Doç. Dr. Kunter Manisa
9 Ekim 2020 Cuma Dijital Atölye

2.Hafta

13 Ekim 2020 Salı Seminer 3: Doç. Dr. Senem Kaymaz Seminer 4: Doç. Dr. Selim Ökem
16 Ekim 2020 Cuma Dijital Atölye

3.Hafta

20 Ekim 2020 Salı Dijital Atölye
23 Ekim 2020 Cuma Seminer 5: Doç. Dr. Nilgün Çolpan Erkan Seminer 6: Ali Osman Kuruşcu

4.hafta

27 Ekim 2020 Salı Dijital Atölye (Kevin Lynch İmaj analizi çalışmalarının incelenmesi)
30 Ekim 2020 Cuma Dijital Atölye

5.Hafta

3 Kasım 2020 Salı Ödev Teslimi ve Tartışma: **Yer, Proje konusu - program önerisi ve analizler**
6 Kasım 2020 Cuma Tartışma: **Yer, Proje konusu - program önerisi ve analizler (1.4.5 Ders çıktıları sağlamalı)**
Her ders çıktısı ayrı ayrı notlandırılıp ortalaması ödev notu olarak verilecektir.

6.Hafta

10 Kasım 2020 Salı Dijital Atölye
13 Kasım 2020 Cuma Dijital Atölye

7.Hafta

17 Kasım 2020 Salı Dijital Atölye
20 Kasım 2020 Cuma Dijital Atölye

8.Hafta

24 Kasım 2020 Salı Üniversite Sınav Haftası
27 Kasım 2020 Cuma Üniversite Sınav Haftası

9.Hafta

1 Aralık 2020 Salı Dijital Atölye **1.JÜRİ (1.3.4.5. Ders çıktıları sağlamalı)**
(Her ders çıktısı ayrı ayrı notlandırılıp ortalaması jüri notu olarak verilecektir.)
4 Aralık 2020 Cuma Dijital Atölye **1.JÜRİ (1.3.4.5. Ders çıktıları sağlamalı)**

10.Hafta

8 Aralık 2020 Salı Dijital Atölye
11 Aralık 2020 Cuma Dijital Atölye

11.Hafta

15 Aralık 2020 Salı Dijital Atölye
18 Aralık 2020 Cuma Dijital Atölye

12.Hafta

22 Aralık 2020 Salı **2. JÜRİ (1.2.3.4.5. Ders çıktıları sağlamalı)**
(Her ders çıktısı ayrı ayrı notlandırılıp ortalaması jüri notu olarak verilecektir.)
25 Aralık 2020 Cuma **2. JÜRİ (1.2.3.4.5. Ders çıktıları sağlamalı)**

13.Hafta

29 Aralık 2020 Salı Dijital Atölye
1 Ocak 2021 Cuma Tatil.

14. Hafta

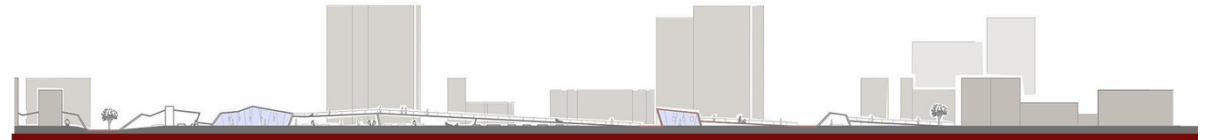
5 Ocak 2021 Salı Dijital Atölye
8 Ocak 2021 Cuma Dijital Atölye

Teslim Mimarlık Bölümü Tarafından Duyurulacaktır.

Her ders öncesi okul online sistemine tanımlı alana projeler yüklenecektir. Dersten önce proje yürütücüsü projeleri inceleyecektir.

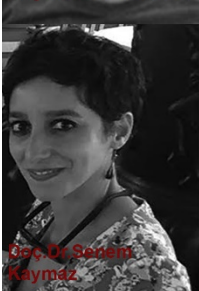
Ödev ,1.ve 2.Jüri notları (ders çıktı notları ve ortalamaları ile birlikte) ders asistanı Elif Ceren Tay ve Cemile Gül Gürçan tarafından toplu liste oluşturulacaktır.

Amaç: Kentsel ölçek ve kentsel ilişkiler aşamalarından başlayarak mimari ölçeğe kadar inilen süreç içinde, öğrencinin gözlemlerine ve araştırmalarına dayanarak belirlediği konu ve programlara göre sürdürülebilir tasarımların geliştirilmesidir. Her öğrenci yaşadığı şehirden bir mahalle seçerek projesini gerçekleştirecektir.

Görseller, 2012-13 Bahar dönemi MT4 öğrenci projesinden alınmıştır.

Posteri hazırlayan: Arş.Gör. Elif Ceren Tay

Mimari Tasarım 4

Amaç/Yer ve Proje Konusu Belirleme /

Tasarıma Başlarken/Alanın İfadesi/Mimari Fikir ve Program Önerisi

Amaç: Kentsel ölçek ve kentsel ilişkiler aşamalarından başlayarak mimari ölçeğe kadar inilen süreç içinde, öğrencinin gözlemlerine ve araştırmalarına dayanarak belirlediği konu ve programlara göre sürdürülebilir tasarımların geliştirilmesidir.

YER ve Proje Konusu belirleme: Her öğrenci yaşadığı şehirden bir mahalle seçerek projesini gerçekleştirecektir. Mahallenin hangi şehirde olduğu önemli, şehrin topografik yapısı, ulaşımı, doğal verileri, ekonomik sosyal ve kültürel yapısı geliştirilecek proje konusu için potansiyeller sunacaktır. Önerilecek yer ve proje konusunun kent, mahalle, semt, sokak ve binalar ile olan ilişkisi 1/100 000, 1/10.000, 1/5000, 1/1000, 1/500, 1/200, 1/100, 1/50 ölçeklerinde ifadelendirilecektir. Halihazır haritalar (1/100.000, 1/5000,1/1000)ilçe belediyelerinden öğrenciler tarafından alınacaktır. Dijital dünyanın sunduğu görsel materyaller kullanılacaktır. Google Earth gibi. Tapu ve kadastro genel müdürlüğü sayfasından parsel sorgulamalarını yapabilirsiniz. (<https://parselsorgu.tkgm.gov.tr/>) Ayrıca her belediyenin kent bilgi sistemlerinden de parsellere ulaşmak için yararlanabilirsiniz. Yaşadığınız yere yürüme mesafesinde seçeceğiniz mahalle sizin çalışma şartlarınızı kolaylaştıracaktır. Çalışma alanınızın seçimi, alanı anlamak için yapılacak analizler ve yerin potansiyeline göre belirlediğiniz proje konusu hakkında yapılacak analizler grup yöneticisi ile oluşturacağınız bir süreçtir.

Tasarıma Başlarken/Alanın İfadesi/Mimari Fikir ve Program Önerisi:

Kentsel süreç ilerlerken (sanayileşme ve veya kentleşme) büyük şehir parçalanarak ne olduğu belli olmayan çıkıntılar doğurmaktadır. Toplu konutlar, sanayi kompleksleri, banliyöler, kentleşmiş kasabalardan pek te farkı olmayan uydu kentler. Kentleşmenin tamamlanmışlık hali var mı? Kentleşme sürerken, yeni sürprizler hayatımıza katılırken kent toplumu nasıl yaşıyor? Nasıl yaşayacak?(Lefebvre 1970-2011:10) Kentleşmeden doğan kent toplumu da kırsaldan endüstriyele, endüstriyeden kentsel ve bilgi toplumuna geçiş sırasında eski kentle yeni kentle karmaşılaştı. Birbirine dolanmış ağlar, birbirine karışarak kendisini ifade ederek mekanı kenti işgal ettiler (Lefebvre'den sonra 1970-2011: 157). Bugün kent olgusu, devasılığı ile hayret uyandırır; karmaşıklığı bilginin araçlarını ve pratik eylemin enstrümanlarını aşar. Kent olgusu karmaşılaşma teorisini benimser. Çözümleme, algılama, kavramsallaştırma unsurları kendisini yeni bilgiler getiren bir düzensizlik içinde gösterebilir. Bilgi demek aynı zamanda sürpriz demektir, artan çeşitlilik demektir, yeni bir anlamın, yeni bir ifade bolluğunun anlık ve daha karmaşık başka bir düzenin ortaya çıkmasına neden olan düzensizlik demektir. (Lefebvre 1970-2011: 47-48)

Yaşadığınız yerin sokaklarından MT 4 öğrencilerinin çıkaracağı bilgi tasarlanacak projenin yanındaki binalar, sokak, mahalle, ilçe ve kent ile bağıni kuracaktır. Sokak yalnızca bir geçiş ve sirkülasyon yeri değildir. Sokak bir buluşma demokratikleşme mekanıdır. O olmadan çay bahçelerine, tiyatrolara, arkadaşımıza, hastanelere... gidemeyiz. Sokaklar kaldırıldığında tüm hayatın sönüp gitmesi, şehrin yatakhanelere indirgenmesi kaçınılmazdır. Sokak düzensizlik demektir. Sokakta kent yaşamının unsurları özgürleşir ve sokaklardan merkezlere doğru akar ve birbirleri ile karşılaşır (Lefebvre 1970-2011: 22). Bu düzensizlik yaşayan bir düzensizliktir. Bilgi verir şaşırtır. Daha yüksek bir düzen anlamına gelebilir. Sokağın düzensizliği başka bir düzen doğurur (Lefebvre 1970-2011:23). **Yaşadığınız yerin**

sokaklarındaki bilgiyi çıkartırken, algılamak, kavramsallaştırırken; bulgu – gözlem – tespit – duygu – ile ifade edilen verilerin her biri kendi iç mantığına sahip olan nokta, çizgi, düzlem sistemlerinde görselleştirilecektir. **Nokta, çizgi, düzlem** sistemlerinde görselleştirilen kentsel veriler üst üste bindirildiğinde birbirine bulaşmaya başlayacaklar (Tschumi, 1996-2018: 241).

MT 4 öğrencilerinden beklentimiz; Yaşadığınız mahallede/ilçede/şehirden sizden önce ve günümüzde var olan verileri projenizin bir bileşeni olarak nokta, çizgi, düzlem sisteminde işaretlemeniz. Kent, mahalle ve proje konusu etki alanı ölçeğinde örgütleyici bir düzen olarak nokta, çizgi, düzlemde oluşan karolajın bulunduğu üç boyutlu soyutlama sonsuz potansiyellere – ilhamlara – sahip projenizi kurgulayacağınız bir alan tanımlar. Kentsel çevrede fikir geliştirme ve fikri programlaştırma; alan ve konu belirleme, yeri anlama, analiz etme, gözlemlene, kenti dinleme, fotoğraf çekme, örnek proje inceleme, yaşayanlar ile konuşma ve model sunumlarını gerçekleştirme süreçlerini kapsar.

Mt4 Dijital stüdyolarında; kentsel ortamda önerilen mimari müdahalenin ölçeği, içeriği ve biçimi, belirsizlik ve somutluk arasında gidip gelen iki uçtur. Fikrin mimariye dönme süreci atölye yürütücüsü ve mimar adayı için farklılığa başkalağa ve engellemeye açık olma halidir.

Seçilen kent dokusu içinde var olan tarihi yapılar ile ilişki kuran kararlar ve ulaşım – araç, yaya – dolaşım, park, ulaşılabilirlik, servis bağlantıları, açık –yeşil– alan kullanım kararları stüdyoların gündemindeki konulardır. Topografya ile beraberlik ve yönelme, mekan örgütlenmesi, taşıyan-taşınan ilişkisi, ısınma-soğuma-havalandırma kararlarında yenilenebilir enerji kullanma, bina-kabuğu ilişkisi, yağmur suyu, drenaj ve pis su uzaklaştırma kararları, bütçe yönetimi kararları, teknik bilgiyi tasarım sürecine entegre ederken tartışılan konu başlıkları olacaktır.

Yararlanılacak Kaynaklar

Doğan Kuban (2017, *İstanbul Bir Kent Tarihi*), Kevin Lynch (1973 – 2010, *Kent İmgesi*), ve (*Good City Form*, 1989), *İstanbul'u Dolaşırken* (2009,H. Sumner -BveJ. Freely), Aldo Rossi(2006, *Şehrin Mimarisini "Şehre büyük ölçüde karakterini kazandıran şey her zaman konuttu"*), İtalo Calvina(*Görünmez Kentler*,1971: *Kentler ve Göstergeler 1,2,3,4,5.*), Murat Belge, (*İstanbul Gezi Rehberi*), Jacques Derrida ile Birlikte PERA PERAS POROS, İş Bankası yayınları, 1999, Petrus Gyllius (*İstanbul'un Tarihi Eserleri*,1997), Marc Auge (*Yok Yerler*,1997:2017) Jacques Derrida (*Parc de la Villette Savunması*) *Proje, sentez yerine çatışmayı, birlik yerine parçalanmayı, dikkatli yönetim yerine çılgınlık ve oyunu teşvik eder. Modern dönem için kutsal olan sayısız fikri altüst eder*, Peter Eisenman (*Diagram Diaries*), E.A. Balkan, (*Mimari Tasarımda Konsept*, , Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları,2005), Taarla (2014 :İstanbul için Öngörüler,Ed.:Ayşe Şentürer ve diğ.,İTÜ Vakfı yayınları), J. Anderson, (*Mimari Tasarım*,2011, Literatür yayınları, Mimarlık Temelleri dizisi: 03, İstanbul), Richard Sennett,(2006, *Ten ve Taş*), Amos Rapoport (2004, *Kültür Mimarlık Tasarım*), B.Tschumi, (2005, *Event Cities 3*), (*Kavram Bağlam İçerik, Mimarlık ve Kopma* 1996-2018),Kojin Karatani (2017, *Metafor Olarak Mimari Dil,Sayı,para*) ,H.Lefebvre (1970-2011, *Kentsel Devrim*), Gordon Cullen *Towns Cape Youtube videoları*, (Amanda Burden Ted Konuşmaları: *How public space make city work*) Videosu Youtube. Nilgün Çolpan ve Z.Yenen (2010, *Yerleşmelerde İmaj Analizi Konusunda Bir Yöntem Kastamonu Örneği*, MEGARON, cilt.5, no.2, ss.67-81), 2010, Nilgün Çolpan ve Oya Akın, (2015, *Kentsel Dokuyu Oluşturan Bileşenler Işığında Doku Çözümlemesinde Farklı Yöntem ve Tekniklerinin Değerlendirmesi*), Türkiye Kentsel Morfoloji Sempozyumu - Temel yaklaşımlar ve teknikler, Mersin, Türkiye, 22 - 23 Ekim 2015, ss.439-452

Tasarım Stüdyosu Kazanılan Beceriler ve Değerlendirme

1. Yapıyı kentsel ölçek ve kentsel ilişkiler bağlamından başlayarak ele alarak tasarım yapabilme becerisi:

Kentsel Ölçek: Kent, ilçe, mahalle, sokak, bina algısı ölçek ifadesi olarak yerleşmiş mi? Kentsel ulaşım ağları ile fikir arasında ilişki kurulmuş mu? Kentsel potansiyeller ile ilçe, mahalle, sokak, bina ilişkilendirilmiş mi?

2. Bina tasarımında farklı işlevlerin üst üste gelmesinden doğan tasarım sorunlarına çözüm üretebilme becerisi: Farklı işlevlerin üst üste ve yan yana gelmesinden doğan taşıyıcı –deprem farkındalığı, sirkülasyon- yangın çıkışları, ışık, hava ve güneş kullanımı (yenilenebilir enerji kaynaklarının tasarımda kullanılması) sorunlarına çözüm bulunmuş mu?

3. Kentin değişen yapısı içinde yeni işlevlerin kazandırılmasına, mevcut yapıların sağlıklılaştırılmasına, kent boşluklarının, açık alanların düzenlenmesine ve sürdürülebilirlik ilkesinin tartışılmasına yönelik becerilerin kazanılması: Öğrencilerden kültürel (mimari miras duyarlılığı, kültürler arası diyalog, kültürel yetenekler ve bilgilere duyarlılık) doğal (iklim; güneş-rüzgâr- bitki örtüsü - toprak – yağışlar - yer altı ve yüzey suyu farkındalığı, yeşil teknoloji, eko-bina, geri dönüşüm duyarlılığı,) sosyal (çalışma alanında yaşayanların alışkanlıkları, sosyal sorumluluk, refah, yaya odaklı kentsel hareketlilik-obezeite) ekonomik (yerelin ekonomik açıdan canlanması, mahalle ölçeğinde ihtiyaçların karşılanması, yenilikçi çözümler bulunması, kültürel turizm imkânları)ve mimari çevreyi değerlendirip sürdürülebilir bir fikir oluşturma çabası beklenir. Sürdürülebilirlik ilkesi bağlamında tartışılan, işlenen veri nedir? Neyin sürdürülebilirliği istenmiştir? Sosyal sürdürülebilirliği sağlamak için dayanıklı sosyal ilişkilerin gelişeceği mekânlar yaratılmış mıdır?

4. Fikrin ve yerin ifadesi konusunda soyut yaklaşımlardan başlayarak inşa edilebilir ifadelerle kadar gelen sürecin deneyiminin kazanılması

Harita en büyük soyutlamadır. Harita ve ölçek kullanma becerisi nedir? Fikrin ve yerin soyut ifadeleri var mıdır?

5. Yapılı çevreye eleştirel bakabilme becerisinin kazandırılması: Yapılı, doğal, kültürel ve sosyal çevredeki mekânsal sorunları, potansiyelleri ifade etmiş midir

Ödev 1., 4., ve 5. Ders çıktılarını sağlamalıdır.

1.JÜRİ 1., 3., 4., ve 5. Ders çıktılarını sağlamalıdır

2.JÜRİ 1.,2., 3., 4., ve 5. Ders çıktılarını sağlamalıdır

Devam ve Teslim Şartları: Öğrenci sene içinde 4 (ödev, 1. Ve 2. Jüri, grup yöneticisi notu) adet not alacaktır. 4 Notun ortalaması dönem notu olarak verilecektir. %80 Devam zorunludur. 22 Derse devam edilmesi gereklidir. Rapsuz maksimum 6 ders devamsızlık mümkündür. 6 Ders devamsızlık yapan öğrenci proje teslim edemez olarak ilan edilecektir. Projeler, Mimarlık Bölüm Başkanlığı'nın ilan edeceği gün ve saat aralığında belirlenen dijital ortama yüklenecektir. Yükleme zamanında gerçekleştirilmeyen başarısız sayılacaktır.

Teslim İçin: Pafta boyutu: A1'dir. Paftalar dikey kullanılacaktır. Pafta sayısının 4'ü geçmemesi önerilmektedir. Sunum şekli serbesttir, ancak üzerinde düşünülmüş bir sunum beklenmektedir (bakınız: mimed ödülleri, archiprix diploma projeleri yarışması...) Teslim edilen paftanın alt ve üst kısmında 2 cm.lik bir bant oluşturulacaktır. Üst kısımda üniversitenin, bölümün ve dersin yanı sıra projenin adı bulunacak; alt bantta ise yürütücü ve öğrenci isimleri yer alacaktır. Paftalar yan yana getirildiğinde (sergi düzeninde) bir grafik bütünün parçası haline gelmelidir. Dijital ya da geleneksel yöntemle çizimlerde, renk (kuru boya, keçeli kalem, letraton...) gölge vs. kullanılması önerilir... Paftalarınızda bulunması gerekenler şunlardır:

1. 1/100.000 -1/25000-1/10 000-1/5000-1/2000-1/1000 ölçeklerinde kentsel mekanın algılanması ve Yer'in okunması sonucu oluşan analiz ve sentez çalışmaları, yer'i soyutlayarak kavramsallaştırma çalışmaları, sorunların kavramlar altında toplanması, kavramların görselleştirilmesi, kavram-yer, kavram-proje ilişkisinin kurulması, yere özgü/dair bir dert/yaklaşımların geliştirilmesi; genel tasarım konseptinin belirlenmesini aktaracak yazı, çizim, fotoğraf, eskiz, maket fotoğrafı, kolaj v.s... içeren paftalar. **2.** Çevresiyle birlikte 1/500 vaziyet planı ve silüetler (bazı projeler için bunun yanında 1/1000 ve/veya 1/2000 de gerekebilir...). **3.** 1/200 ölçekli çizimler (bazı projeler için bunun yanında 1/500 de gerekebilir): planlar, kesitler, görünüşler (çevresiyle birlikte), perspektifler, maket fotoğrafları. -Yer'in ve proje fikrinin 2 ve 3 boyutlu temsiliinin gerçekleştirilmesi, yer'e ve tasarıma dair tasanın açıklanması- **4.** Açıklamalar, yazılar, eskizler... **5.** 1/50 ölçekte yapısal kurguyu açıklayıcı detay eskizleri. **6. . Proje konusu - program önerisi ve analizler ödev teslimi, 1. Ve 2. Jüri teslimleri duyurulacak dijital ortamlara öğrenci tarafından yüklenecektir. 7.**Proje raporu yerine proje metni üretmeniz istenmektedir ve metin proje paftaları içinde yer almalıdır. Proje metni içeriğinde; Yer seçimi, konu seçimi, önerinin çevresine etkisi, vaziyet planı kararları, yapı formu-çevre ilişkisi, genel konsept/anafikir, kotlar ve ilişkiler, detaylar/malzemeler üzerindeki kararlarınız bulunacaktır

*Her ders öncesi okul online sistemine tanımlı alana projeler yüklenecektir. Dersten önce proje yürütücüsü projeleri inceleyecektir.

***Ödev,1. ve 2. Jüri notları (ders çıktı notları ve ortalamaları ile birlikte) ders asistanı Elif Ceren Tay tarafından toplu liste oluşturulacaktır.**

*2019-2020 Güz Dönemi Projeleri https://issuu.com/suluderehaticce/docs/mt4_yay_n adresinde yayınlanmaktadır.

*2019-2020 Bahar Dönemi Projeleri de aynı mecrada yayına hazırlanmaktadır.

*2020-2021 Güz Dönemi Projeleri de aynı mecrada yayınlanacaktır.

*MİMARİ PROJE 4 Instagram Adresi: **ytu.mt4**

*Mimari tasarım dersleri Yönergesi: mim.yildiz.edu.tr/mim/4/Mimari-Tasarim-Dersleri-Esasları/240

Mimari Tasarım 4 Dijital Stüdyosu 2020-2021 Güz Dönemi Haftalık Program

1.Hafta

6 Ekim 2020 Salı Seminer 1: Doç. Dr. Funda Kerestecioğlu, Seminer 2: Doç. Dr. Kunter manisa
9 Ekim 2020 Cuma Dijital Atölye

2.Hafta

13 Ekim 2020 Salı Seminer 3: Doç. Dr. Senem Kaymaz Seminer 4: Doç. Dr. Selim ökem
16 Ekim 2020 Cuma Dijital Atölye

3.Hafta

20 Ekim 2020 Salı Dijital Atölye
23 Ekim 2020 Cuma Seminer 5: Doç. Dr. Nilgün Çolpan Erkan Seminer 6: Ali Osman Kuruşcu

4.hafta

27 Ekim 2020 Salı Dijital Atölye (Kevin Lynch İmaj analizi çalışmalarının incelenmesi)¹
30 Ekim 2020 Cuma Dijital Atölye

5.Hafta

3 Kasım 2020 Salı Ödev Teslimi ve Tartışma: **Yer, Proje konusu - program önerisi ve analizler**
6 Kasım 2020 Cuma Tartışma: **Yer, Proje konusu - program önerisi ve analizler (1.4.5 Ders çıktılarını sağlamalı)**
Her ders çıktısı ayrı ayrı notlandırılıp ortalaması ödev notu olarak verilecektir.)

6.Hafta

10 Kasım 2020 Salı Dijital Atölye
13 Kasım 2020 Cuma Dijital Atölye

7.Hafta

17 Kasım 2020 Salı Dijital Atölye
20 Kasım 2020 Cuma Dijital Atölye

8.Hafta

24 Kasım 2020 Salı Üniversite Sınav Haftası
27 Kasım 2020 Cuma Üniversite Sınav Haftası

9.Hafta

1 Aralık 2020 Salı Dijital Atölye **1.JÜRİ (1.3.4.5. Ders çıktılarını sağlamalı)**(Her ders çıktısı ayrı ayrı notlandırılıp
ortalaması jüri notu olarak verilecektir.)
4 Aralık 2020 Cuma Dijital Atölye **1.JÜRİ(1.3.4.5. Ders çıktılarını sağlamalı)**

10.Hafta

8 Aralık 2020 Salı Dijital Atölye
11 Aralık 2020 Cuma Dijital Atölye

11.Hafta

15 Aralık 2020 Salı Dijital Atölye
18 Aralık 2020 Cuma Dijital Atölye

12.Hafta

22 Aralık 2020 Salı **2. JÜRİ (1.2.3.4.5. Ders çıktılarını sağlamalı)** Her ders çıktısı ayrı ayrı notlandırılıp ortalaması
jüri notu olarak verilecektir.)
25 Aralık 2020 Cuma **2. JÜRİ (1.2.3.4.5. Ders çıktılarını sağlamalı)**

13.Hafta

29 Aralık 2020 Salı Dijital Atölye
1 Ocak 2021 Cuma Tatil.

14. Hafta

5 Ocak 2021 Salı Dijital Atölye
8 Ocak 2021 Cuma Dijital Atölye

Teslim Tarihi Mimarlık Bölümü Tarafından Duyurulacaktır.

¹ Kevin Lynch İmaj Öğeleri Hatırlatma metni program kitapçığındadır.

Kevin Lynch (1918-1984) Kent İmgesi

Görünüş ne kadar sıradan olursa olsun, kentlere bakmak insana özel bir zevk verir. Her bireyin zihnindeki kent imajı birbirinden farklıdır. Kentlerin görünüşleri hakkında olan bu kitap insanların akıllarındaki imaj öğeleri hakkında sorular sorar. Bir kentte akılda kalan şey nedir? Aynı kentte iki defa kaybolmak mümkün müdür? Hareketli bir yaşamın olduğu kent insanları nasıl etkiler?

Kevin Lynch Kent İmgesi kitabında bu soruların cevaplarını üç Amerikan kenti, Los Angeles, Boston ve Jersey City'yi merkeze alarak anlatıyor. Şehir plancılarının yaptıkları değişikliklerin insanların kenti algılayışlarında ne gibi farklılıklara yol açtığından, sokak görüşmelerinden çıkan sonuçlara kadar birçok ayrıntıdan oluşan kitap, bir kentle kurulan ilişkinin aslında hiç de basit bir şey olmadığını kanıtı niteliğindedir.

Bir kentte aklınızda kalan öğeler nelerdir ? Paris için Eiffel Kulesi, Venedik'teki San Marco Meydanı, San Francisco'nun eğimli yolları ya da İstanbul için Topkapı Sarayı veya Sinan'ın camileri. Kevin Lynch, her kentin kimliğinde, o kentin süreklilik kazanmış olan ayırt edici özelliklerin saklı olduğuna inanan Amerika'lı bir Şehir Plancısıdır. **KENTSEL MEKANIN 5 ADET FİZİKSEL ÖZELLİKTEN İBARET OLMADIĞINI AYNI ZAMANDAKİ ZİHNİN İMGELERDEKİ TEMSİLLERLE ALGILANDIĞINI ETKİLEYİCİ BİR ANLATIMLA AKTARIR.**

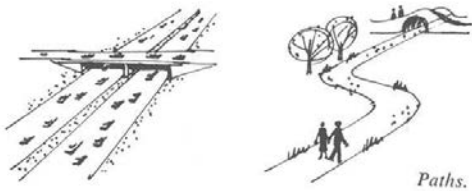
Kevin Lynch Kent İmgesi kitabında mekanın zihinde kalıcı olmasını önemsemekte, mekanların ve binaların bütünlük içinde olması gerektiğini yani kimlik ve yapılaşma bütünlüğünü vurgulamaktadır. İnsanın yatay düzlemde bir çevreyi betimlerken hangi kent elemanlarını kullandığını ortaya koymaya çalışmış ve kentlerin görünüşlerini ve akılda kalıcılığını 5 temel görsel algılama öğesine ayırmıştır;

Kent İmgesi Bileşenleri:

1. İzler (paths),
2. Kenarlar (edges),
3. Bölgeler (districts),
4. Düğümler (nodes),
5. İşaret Öğeleri (landmarks),

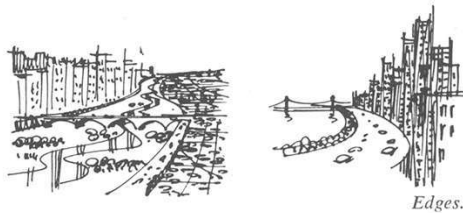
Bu 5 bileşen kentin kişiliğini ve mekânsal karakteristiğini bizlere sunan başlıca imaj öğeleridir.

1. İzler

Evlerin arasından giden bir yaya yolu, 15 metrelik bir taşıt yolu veya demir yolu, insanların hem çevrelerini algılamaları için araç hem de onları yönlendiren bir objedir. Yollar kimi zaman eşik kimi zaman da bölgeler arası geçiş için elverişlidir. Kevin Lynch okunabilir bir kentin ücra köşesine bile konsanız yolların hiyerarşik yapısından kent merkezine ulaşabileceğinizi öngörür. Yeşillendirilmiş ve yayalaştırılmış yollar yayaları ister istemez içine alır ve onlar için bir güzergah belirlerken, bir taşıt yolu yaya için sınır oluşturabilir

2. Kenarlar

Konut bölgesinde yürüyorsunuz; evler, parklar, otoparklar belki ilkokul ve küçük bir market. Bir süre aynı doğrultuda yürümeye devam ettiğinizde yolun karşısına geçiyorsunuz ve küçük sanayi alanı başlıyor. Yollar kadar

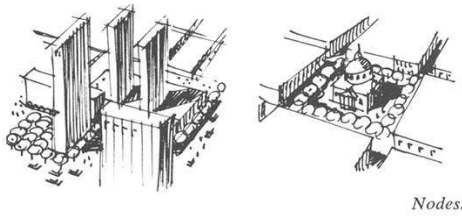
somut olmayan sınırlar ögesi genellikle iki farklı bölge arasında kalan geçiş alanıdır. *Kent* ve deniz arasında kalan kumsal alan, konut ve sanayi arasındaki yol veya duvarlar iyi birer örnektir. Kişinin kendine özel psikolojik sınırları da mevcuttur ve alanı tanımasında büyük rol oynayan etmenler arasındadır. Soyut lineer bir eşik gibidirler.

3. Bölgeler

O an bulunduğunuz konumda etrafınıza baktığınızda; yollardan, bina tipolojilerinden, alanın mekânsal karakteristiğinden nerde bulunduğunuzu anlayabilirsiniz. Ticaretin yoğunlaştığı, meydanların ve bir heykelin bulunduğu veya hizmet binalarının olduğu yerde direk aklınıza gelen “ben şehir merkezindeyim” olacaktır. Konutlar ile çevrili bir yerde konut bölgesi, gürültülü ve tek katlı imalathanelerin bulunduğu yer ise sanayi bölgesi olacaktır. Bölgeler kişiden kişiye büyüklük ve şekil değiştirebilir

4. Düğüm Noktaları/Odaklar

Bu noktalar gözlemcinin kente girebilmesini sağlayan stratejik noktalar veya bir noktadan diğerine yolculuk etmesinin en akılda kalıcı olduğu yerlerdir. Kavşaklar birçok yolun birleştiği nokta olduğu için bağlı olduğu yol sisteminin özelliğine göre işlevsellik alır. Yaya yollarının birleştiği bir düğüm meydana gelir, kapalılık hissiyatı verir, insanların kentsel yaşama katılma alanları olduğu için odak noktası adı verilir. Bir dört yol ağzı, meydan veya park olarak örnekleyebiliriz. İnsanların kesişme, kaynaşma ve dağılma noktalarıdır.

5. İşaret Ögeleri

Bir heykel, farklı bir bina, herhangi bir işaret levhası, dükkan veya büyük bir dağ olabilir. İşaret ögeleri noktasal referans kaynağı oluşturur. Genellikle kolay tanımlanabilen fiziksel oluşumlardır. Herkesin hem fikir olduğu işaret öğelerinin yanında (mesela Paris Eiffel Kulesi) yine kişiler arası özel işaret öğeleri olabilir (Nurten bakkal gibi). En belirgin özelliği ise fiziksel ve/veya içerik yada unutulmaz objeler olmalarıdır.